

“ဒီဗီဘီဒီဘီဘီ” အချေအတင် ဆွေးနွေးပွဲ အစီအစဉ်ကို ဒီဗီဘီ သတင်းဌာနက စနေနေ့တိုင်း ရိုက်ကူးပြီး ဒီဗီဘီရုပ်သံလိုင်းမှာ အထက်ပါ အစီအစဉ်အတိုင်း ထုတ်လွှင့် တင်ဆက်ပါတယ်။

DVB Debate ဟာ မိမိတို့ရဲ့အတွေးအမြင် အယူအဆတွေကို လွတ်လပ်စွာ သဘောကွဲလွဲနိုင်ဖို့၊ အပြန်အလှန် နားလည်မှုတွေကို တည်ဆောက်နိုင်ဖို့၊ မြန်မာ့အနာဂတ် ပိုမိုကောင်းမွန်လာစေဖို့၊ လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်းမှာရှိနေတဲ့ ပြဿနာတွေကို အဖြေရှာနိုင်ဖို့၊ လူတိုင်းပါဝင်နိုင်ပြီး မတူကွဲပြားတာတွေကို လက်ခံပေးနိုင်ဖို့၊ အချေအတင်ဆွေးနွေးတဲ့ ယဉ်ကျေးမှု ပေါ်ထွက်လာစေဖို့ ရည်ရွယ်ပါတယ်။

မီဒီယာတွေနဲ့ အသင်းအဖွဲ့တွေကိုလည်း အခုလို လွတ်လပ်ပွင့်လင်းတဲ့ ဒီဘီဘီရဲ့ အချေအတင် ဆွေးနွေးပွဲမှာ ပါဝင်ဖို့ကို ဖိတ်ခေါ်ပါတယ်။

အပတ်စဉ် သတင်းထုတ်ပြန်ချက်တွေ၊ သတင်းဓာတ်ပုံတွေနဲ့ ဒီဘီဘီကာတွန်းကို ရုပ်သံရိုက်ကူးပြီး မကြာခင်မှာပဲ ဒီဗီဘီဒီဘီဘီရဲ့ Facebook စာမျက်နှာနဲ့ ဝက်ဘ်ဆိုဒ်မှာ ကြည့်ရှုနိုင်ပါတယ်။

Debate on DVB TV	
Sunday:	19:15 (New), 21:00
Monday:	10:15, 15:15, 21:00
Wednesday:	10:15, 15:15
Friday:	15:15, 21:00

အမှတ် - ၄၅၄၊ ၇ လွှာ၊
 ကုန်သည်လမ်းနှင့်
 ဗိုလ်ကလေးဈေးလမ်းထောင့်၊
 ဗိုလ်တထောင်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်။

DVB

ယခုအပတ် ဆွေးနွေးပွဲအတွက် မေးခွန်းကတော့
**“အလုပ်သမားတွေ ဥပဒေ အကာအကွယ်
 ရရဲ့လား”**
 ဖြစ်ပါတယ်။
 မှတ်ချက်ပေးလိုတာ
 အကြံပြုလိုတာ
 မေးမြန်းလိုတာတွေ ရှိပါက ရုံးချိန်အတွင်း
 ဖုန်းနံပါတ် +၉၅ ၉၄ ၅၉၈ ၆၅ ၉၄၀ နဲ့
 debate@dvb.no ကို ဆက်သွယ်ပြီး

“အလုပ်သမားတွေ ဥပဒေ အကာအကွယ် ရရဲ့လား” (နေသွင်ညိုကား)

လွန်ခဲ့တဲ့ တစ်နှစ်ကျော်က အသစ်စက်စက် အစိုးရဟာ အလုပ် သမားသပိတ်တစ်ခုနဲ့ ပွဲဦးထွက် ရင်ဆိုင်ခဲ့ရပါတယ်။ လူ့အင်အား ၁၆၀ ကျော် ပါဝင်တဲ့ အလုပ်သမားသပိတ်စစ်ကြောင်းကို နေပြည်တော်မဝင်ခင် တပ်ကုန်းမြို့မှာ ရဲအင်အားသုံးပြီး ဖမ်းဆီးခဲ့ပါတယ်။ ဆန္ဒပြအလုပ်သမား တွေဟာ စစ်ကိုင်းအထည်ချုပ် စက်ရုံတစ်ရုံကနေ အလုပ်ထုတ်ခံရတဲ့ အ လုပ်သမားတွေဖြစ်ပြီး၊ သူတို့ကို အလုပ်ပြန်ခန့်ဖို့နဲ့ အလုပ်သမားအခွင့်အ ရေးတွေ ရရှိရေးအတွက် စစ်ကိုင်းကနေ နေပြည်တော်အထိ ရက်ရှည်ချီ တက်ရင်း ရက်ပေါင်း ၂၀ တိတိမှာ တားဆီးခံလိုက်ရတာ ဖြစ်ပါတယ်။

အစိုးရအဟောင်းရဲ့ သတိပေးစကား

တကယ်တော့ သမ္မတဦးထင်ကျော် ခေါင်းဆောင်တဲ့ အစိုးရ လက်ထက်မှာ ထိပ်တိုက်တွေ့လိုက်ရတဲ့ အလုပ်သမားသပိတ်ဟာ အရင် အစိုးရလက်ထက်က ပေါ်ပေါက်ခဲ့တဲ့ အလုပ်သမားသပိတ်တွေရဲ့ အဆက် ဖြစ်ပါတယ်။ သမ္မတဦးသိန်းစိန်လက်ထက် (၂၀၁၁/၂၀၁၂) မှာ အလုပ်သ မားအဖွဲ့အစည်းဥပဒေနဲ့ နည်းဥပဒေတွေကို အတည်ပြုခဲ့ပါတယ်။ နောက် ပိုင်းမှာတော့ အလုပ်သမားသမဂ္ဂတွေ ပေါ်ပေါက်လာသလို၊ အနစ်နစ်အ လလက နစ်နာချက်တွေကို လွတ်လွတ်လပ်လပ် ထုတ်ဖော်တဲ့ ဆန္ဒပြပွဲ တွေလည်း ဆက်တိုက် ပေါ်ပေါက်ခဲ့ပါတယ်။ ဗဟိုခုံသမာဓိကော်စီရီ စာ ရင်းတွေအရ ၂၀၁၂ ခုနှစ်ကနေ ၂၀၁၆ ဧပြီလအထိ တစ်နိုင်ငံလုံးအတိုင်း အတာနဲ့ အလုပ်ရှင်၊ အလုပ်သမား အငြင်းပွားမှုပေါင်း ၄၄၈၄ မှု ဖြစ်ပွားခဲ့ တယ်လို့ သိရပါတယ်။

ငါးနှစ်သက်တမ်းတစ်ခုလုံး အလုပ်သမားအရေးကို မဖြေရှင်း ပေးနိုင်ခဲ့တဲ့ သမ္မတဦးသိန်းစိန်ဟာ အာဏာမလွှဲပြောင်းခင် ၂၀၁၅ မေဒေ နေ့သဝဏ်လွှာမှာ “အလုပ်ရှင်နှင့် အလုပ်သမား အငြင်းပွားမှုများနှင့် တောင်းဆို ဆန္ဒပြမှုများကို အလျင်အမြန် မဖြေရှင်းနိုင်ခဲ့လျှင် နိုင်ငံတော် ၏ စီးပွားရေးအပေါ် ခြိမ်းခြောက်မှုများ မလိုလားအပ်သည့် သက်ရောက်မှုများ ကျ ရောက်လာနိုင်တယ်” လို့ သတိပေးခဲ့ပါတယ်။ အခြေခံအဆောက်အအုံ တွေ မပြည့်စုံရုံမက အလုပ်သမားပြဿနာတွေနဲ့ ဝရုန်းသုန်းကားဖြစ်နေတဲ့ နိုင်ငံထဲကို ပြည်ပ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုတွေ ဝင်မလာနိုင်မှာကို စိုးရိမ်ပြီး သတိပေး ခဲ့တာပါ။

အစိုးရသစ်ရဲ့ ကတိကဝတ်

နောက်တစ်နှစ်အကြာမှာ တက်လာတဲ့ အစိုးရသစ်ဟာလည်း အလုပ်သမားသပိတ်တစ်ခုက အင်အားသုံး ဖြေရှင်းခဲ့ရပြန်ပါတယ်။ ဒီအ ဖြစ်အပျက်တွေမတိုင်ခင် သုံးပတ်ကပဲ သမ္မတဦးထင်ကျော်က မေဒေနေ့ သဝဏ်လွှာမှာ အလုပ်သမားတွေ လူမှုဘဝလုံခြုံမှု ရရှိစေဖို့ အစွမ်းကုန် အားထုတ်ကြိုးပမ်း ဆောင်ရွက်သွားမယ်လို့ ကတိပြုခဲ့ပါတယ်။ အလုပ်သ မားရေးရာ အငြင်းပွားမှုတွေကို လွတ်လပ်ပြီး တရားမျှတမှုရှိတဲ့ သုံးပွင့် ဆိုင်စနစ်နဲ့ ညှိနှိုင်း ဖျန်ဖြေဆုံးဖြတ်ပေးရေးတို့အတွက် ဥပဒေတွေ ပြဌာန်း ကာ ဆောင်ရွက်ပေးနေတဲ့ အကြောင်းနဲ့ ခေတ်စနစ် အခြေအနေတွေနဲ့ လိုက်လျောညီထွေမှု မရှိတဲ့ ဥပဒေတွေကိုလည်း ပြင်ဆင်ရေးဆွဲ ဆောင် ရွက်နေတဲ့ အကြောင်းတွေကို ဖော်ပြထားပါတယ်။

ပြဿနာဟောင်းထဲ တစ်လည်လည်

လက်တွေ့မှာတော့ အစိုးရသစ်လက်ထက်မှာလည်း အလုပ်သ မားတွေရဲ့ ၁၀၀ တွေ သိသိသာသာ တိုးတက်မလာပါဘူး။ တချို့ စက်ရုံတွေ မှာ အလုပ်သမားသမဂ္ဂ ခေါင်းဆောင်တွေ၊ သပိတ်ခေါင်းဆောင်တွေ အလုပ်ထုတ်ခံရတာတွေ၊ အလုပ်သမားအဖွဲ့အစည်းမှာ ပါဝင်တဲ့ အလုပ် သမားကိုယ်စားလှယ်တွေကို အလုပ်မခန့်တာကြောင့် အလုပ်သမားဆန္ဒ ပြပွဲတွေ ရပ်မသွားပါဘူး။ ဒါ့အပြင် လုပ်ခလစာတိုးမြှင့်ရရှိဖို့၊ လစာအချိန် မှန်ရရှိဖို့၊ လုပ်ငန်းခွင်အခြေအနေ တိုးတက်ကောင်းမွန်လာစေဖို့၊ အလုပ် အသွားအပြန်မှာ ဖယ်ရီကားစီစဉ်ပေးဖို့၊ အလုပ်သမားတွေအပေါ် အနိုင် ကျင့် ဆက်ဆံတာတွေကိုရပ်ဖို့၊ အချိန်ပိုကြေး နစ်နာကြေးပေးဖို့ တောင်း ဆိုတဲ့ ဆန္ဒပြပွဲတွေလည်း ဆက်လက် ဖြစ်ပေါ်နေပါတယ်။ ဒီအတော အတွင်း အစိုးရကိုယ်တိုင်က သင်္ကြန်ကာလ အလုပ်ပိတ်ရက်ကို လျော့ချ သတ်မှတ်လိုက်တာကြောင့် ရန်ကုန်လို စက်ရုံအလုပ်ရုံတွေရှိတဲ့မြို့ တွေ မှာ ကျယ်ပြန့်တဲ့ အလုပ်သမား ဆန္ဒပြပွဲတွေ ပေါ်ပေါက်ခဲ့ပါတယ်။

အသက်မဝင်တဲ့ ဥပဒေတွေ

အလုပ်သမားဥပဒေတွေရှိလျက်နဲ့ အလုပ်သမားတွေ အခွင့် အရေး ချိုးဖောက်ခံနေရတာကြောင့် ဥပဒေရဲ့ အသက်ဝင်မှုအပေါ် မေးခွန်း ထုတ်စရာ ဖြစ်လာပါတယ်။ ဥပမာ အလုပ်ရှင်တွေဘက်က အလုပ်သမား အဖွဲ့အစည်းတွေမှာ ပါဝင်တဲ့ အလုပ်သမားတွေကို ခွဲခြားဆက်ဆံတာတွေ ဖြစ်လာရင် အလုပ်သမားအဖွဲ့အစည်း ဥပဒေပါ ပုဒ်မ ၄၉ ကို ချိုးဖောက်မှု ဖြစ်တယ်လို့ အလုပ်သမားအရေး ဆောင်ရွက်နေသူတွေက ထောက်ပြ ကြပါတယ်။

ပုဒ်မ ၄၉ မှာ “မည်သူမျှ အလုပ်သမား တစ်ဦးဦးအား အလုပ် သမားအဖွဲ့အစည်းတွင် ပါဝင်စေရန် သို့မဟုတ် မပါဝင်စေရန် အတင်းအ ကျပ်ပြုခြင်း၊ ခြိမ်းခြောက်ခြင်း၊ မလျော်ညီစာသုံးခြင်း သို့မဟုတ် မသမာ သောနည်းဖြင့် သွေးဆောင်ဖြားယောင်းခြင်း မပြုရ” လို့ ပြဌာန်းထားပါ တယ်။ ဥပဒေချိုးဖောက်သူကို အများဆုံး ငွေဒဏ်ကျပ်တစ်သိန်း၊ အမြင့်ဆုံး ထောင်ဒဏ်တစ်နှစ် ဒါမှမဟုတ် ပြစ်ဒဏ်နှစ်ရပ်စလုံးဖြစ်စေ ချမှတ်နိုင်ပါ တယ်။

၁၉၅၁ ခုနှစ် ခွင့်ရက်နှင့် အလုပ်ပိတ်ရက် အက်ဥပဒေအရလည်း အလုပ်သမားတွေဟာ တစ်နှစ်လျှင် ရှောင်တခင်ခွင့် ခြောက်ရက်၊ လုပ် သက်တစ်နှစ်ပြည့်တိုင်း သုံးလအတွင်း လုပ်သက်ခွင့် ၁၀ ရက်၊ ဆေးခွင့် ရက်ပေါင်း ၃၀၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင်အမျိုးသမီး မီးဖွားမီ ခြောက်ပတ်၊ မီးပွား ပြီး ရှစ်ပတ် လစာငွေတဆက်တည်း ခံစားခွင့် ရှိပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အထည်ချုပ်လုပ်သားတွေထဲက သုံးပုံနှစ်ပုံဟာ ခွင့်ယူရင် လစာငွေကနေ ဒဏ်ကြေး ဖြတ်တောက်ခံကြရတယ်လို့ ၂၀၁၆ နှစ်ကုန်ပိုင်း ထုတ်ပြန်ခဲ့တဲ့ ရှေ့ပြေးအသံ Progressive Voice ရဲ့ သုတေသန အစီရင်ခံစာမှာ ဖော်ပြ ပါတယ်။

စောင့်နေဆဲဥပဒေတွေ

လက်ရှိ အစိုးရလက်ထက်မှာ အလုပ်သမားတွေနဲ့ဆိုင်တဲ့ နောက်ထပ် အရေးကြီးတဲ့ဥပဒေတွေ၊ စာချုပ်တွေ ထွက်ပေါ်လာဖွယ် ရှိပါ တယ်။ မျှော်လင့်နေကြတဲ့ အလုပ်ရှင်၊ အလုပ်သမား ခန့်ထားခြင်းဆိုင်ရာ သဘောတူစာချုပ် (အီးစီ) ဆိုရင် အစိုးရရဲ့ အတည်ပြုချက်ကို စောင့်နေပါ

တယ်။ ၂၀၁၅ မှာ အစိုးရက ထုတ်ပြန်ပြီး ဖြစ်ပေမယ့် နားလည်မှု လွဲစေ နိုင်တဲ့ အသုံးအနှုန်းတွေ ပါဝင်နေတာ၊ မရှင်းလင်းတာတွေကို အလုပ်ရှင်နဲ့ အလုပ်သမားတွေဘက်က ပြန်လည်ပြင်ဆင်ရေးဆွဲထားတာ ဖြစ်ပါတယ်။ အီးစီစာချုပ်ဟာ လုပ်ငန်းခွင်အတွင်း အလုပ်သမားတွေ လိုက်နာရမယ့် အချက်တွေ၊ ရပိုင်ခွင့်တွေကို ပြဌာန်းထားတာဖြစ်ပြီး အငြင်းပွားမှုတွေ ပေါ်ပေါက်လာရင် ဖြေရှင်းရ လွယ်ကူစေမယ့် သဘောတူညီချက် ဖြစ်ပါ တယ်။

လက်ရှိအမျိုးသားလွှတ်တော်နဲ့ ပြည်သူ့လွှတ်တော်မှာ အလုပ် သမားတွေနဲ့ဆိုင်တဲ့ ကော်မတီတွေကို ဖွဲ့စည်းထားပါတယ်။ အမျိုးသား လွှတ်တော်မှာ ပြည်တွင်းပြည်ပ အလုပ်သမားဆိုင်ရာ ကော်မတီ၊ ပြည်သူ့လွှတ်တော်မှာ တောင်သူလယ်သမားနှင့် အလုပ်သမားရေးရာ ကော်မတီတို့ ရှိပါတယ်။ ဒါပေမယ့် လုပ်ငန်းခွင်ဘေးအန္တရာယ် ကင်းရှင်းရေးနှင့် ကျန်းမာရေးဥပဒေက လွှတ်တော်အဆင့်မှာ အချိန် ကြန့်ကြာနေဆဲ ဖြစ်ပါတယ်။ လက်ရှိ ဥပဒေအရ အလုပ်သမားတစ် ယောက်ဟာ လုပ်ငန်းခွင် မတော်တဆမှုကြောင့် အသက်ဆုံးပါးခဲ့ရင် အမြင့်ဆုံး လျော်ကြေး ၄ သိန်းသာ ခံစားခွင့် ရှိပါတယ်။

အနိမ့်ဆုံးလစာတိုးပေးပါ

အရင်အစိုးရလက်ထက်က ထုတ်ပြန်ထားတဲ့ ဥပဒေတွေရဲ့ မရှင်းတဲ့ ပြဿနာဟာ အလုပ်သမားတွေအတွက် အရေးကြီးတဲ့ အနိမ့် ဆုံး လုပ်ခလစာ (အနည်းဆုံးအခကြေးငွေ) သတ်မှတ်မှုမှာလည်း တွေ့ရ ပါတယ်။ ၂၀၁၅ နောက်ပိုင်းကာလမှာ အစိုးရက အနိမ့်ဆုံးအဖြစ် ကျပ် ၃၆၀၀ သတ်မှတ်ခဲ့ပါတယ်။ တစ်ရက်အလုပ်ချိန်ကိုလည်း ရှစ်နာရီနဲ့ အချိန်ပို တစ်နာရီထက် ပိုမခိုင်းဖို့ တားမြစ်ခဲ့ပါတယ်။ ဥပဒေထုတ်ပြန်ခဲ့ပြီး နောက်မှာ အလုပ်ရှင်နဲ့ အလုပ်သမားတွေကြားမှာ အငြင်းပွားမှုတွေ လျော့ကျမသွားတဲ့အပြင် ပိုတောင်များလာတယ်လို့ အလုပ်သမားအရေး ဆောင်ရွက်နေသူတွေက ဆိုကြပါတယ်။

သုံးပွင့်ဆိုင် အဖြေရှာနိုင်မလား

လက်ရှိ အစိုးရလက်ထက်မှာ ဗဟိုခုံသမာဓိကောင်စီရဲ့ စာရင်းအရ ၂၀၁၆ ခုနှစ်အတွင်း ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးအတွင်းမှာ အလုပ်သမားဥပဒေ ချိုးဖောက်ပြီး အချိန်ပိုတွေ ခိုင်းစေတာကြောင့် အလုပ်ရှင်ပေါင်း ၆၀ ကျော်ကို အရေးယူတဲ့ ဖြစ်စဉ်တွေ ရှိခဲ့တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ ၂၀၁၆ ခုနှစ် ဧပြီလမှာ ၂၀၁၇ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလအထိ အလုပ်သမားရေးရာ အငြင်းပွားမှု ညှိနှိုင်းဖျန်ဖြေရေး အဖွဲ့တွေက ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်ပေးခဲ့တဲ့ အမှု ၂၇ ခု ရှိခဲ့တယ်လို့ သိရပါတယ်။ ဒီကိန်းဂဏန်းတွေဟာ ပြဿနာတွေ တစ်စုံလုံးနဲ့ နှိုင်းယှဉ်ရင် မပြောပ လောက်ဘူးလို့ အလုပ်သမားအဖွဲ့တွေက ဆိုပါတယ်။

အရေးကြီးဆုံးကတော့ ကမ္ဘာ့အခြေအနေတွေ၊ ကိုယ့်နိုင်ငံ အခြေအနေတွေနဲ့ လိုက်လျောညီထွေမှုရှိတဲ့ ဥပဒေတွေ ပေါ်ပေါက် လာဖို့ဖြစ်ပြီး၊ အလုပ်ရှင်အလုပ်သမား အငြင်းပွားမှုတိုင်းကို တည်တည် ငြိမ်ငြိမ် ဖြေရှင်းနိုင်မှာ ဆင်းရဲတဲ့ တိုင်းပြည်ဘဝကနေ စက်မှုလက်မှု ကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးတဲ့ နိုင်ငံအဆင့်ကို တက်လှမ်းနိုင်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။